

Sygn. akt I C 775/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Jacek Głowacz

Protokolant: st. sekr. sąd. Wojciech Charciarek

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 800 (osiemset) zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. kwotę 748, 69 zł (siedemset czterdzieści osiem złotych i sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu stosunkowej części kosztów procesu;
- 4) nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. kwotę 592, 84 zł (pięćset dziewięćdziesiąt dwa złote i osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego.

I C 775/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 marca 2016 r. powód (...) sp. z o.o. w B. wniósł o zasądzenie od pozwanego Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. kwoty 3.678, 86 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Powód powołał się na nabycie w drodze cesji wierzytelności poszkodowanego o wypłacenie odszkodowania w związku z uszkodzeniem pojazdu podczas kolizji drogowej. Ponieważ szkoda miała charakter całkowity jej rozliczenie wymagało ustalenia wartości pojazdu przed zaistnieniem szkody oraz wartości uszkodzonego pojazdu. Powód dodatkowo dochodzi zwrotu kosztów wykonania kalkulacji naprawy wykonanej przez niezależnego eksperta. /pozew- k. 4-8/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Pozwany nie zaprzeczył, że jest podmiotem legitymowanym biernie w procesie, natomiast zakwestionował załączoną do pozwu wycenę pojazdu przed i po szkodzie oraz wysokość szkody. Pozwany powołał się na dane Centralnej Ewidencji Pojazdów, zgodnie z którymi rzeczywisty przebieg pojazdu wynosił 321.888 zł, a więc trzykrotnie wyższy aniżeli

ujawniony w dacie oględzin licznika drogomierza. Wskazał również, że w wycenie rzeczoznawcy przyjęto zbyt niską korektę z tytułu użytkowania pojazdu jako taksówki. /odpowiedź na pozew- k. 77-80/

W dalszym toku procesu strony popierały zaprezentowane stanowiska.

Sąd ustalił:

W dniu 16 maja 2015 r. w Ł. S. O. kierował pojazdem marki S. (...) (rok prod. 2005). Pojazd był wykorzystywany do przewozu osób w ramach działalności taksówkarskiej prowadzonej przez powoda. Pojazd został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej, której sprawcą był obywatel Słowenii A. M. kierujący pojazdem marki R. (...) objętym ochroną ubezpieczeniową udzielaną przez zagranicznego ubezpieczyciela T.. W konsekwencji podmiotem odpowiedzialnym za likwidację szkody jest (...). /bezsporne; odpis notatki urzędowej- k. 47-48/

Czynności związane z likwidacją szkody zostały powierzone ubezpieczycielowi (...) S.A. w W., który pismem z dnia 7 lipca 2015 r. poinformował S. O. o przyznaniu mu odszkodowania w kwocie 5.200 zł tytułem odszkodowania. (...) S.A. podejmując decyzję o przyznaniu i wypłacie odszkodowania działał w imieniu i na rzecz Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Decyzję o wypłaceniu odszkodowania w tej wysokości podjęto na podstawie ekspertyzy z dnia 2 czerwca 2015 r., w której rzeczoznawca stwierdził, że koszty naprawy wynoszą 17.216, 03 zł brutto, zaś wartość pojazdu przed zaistnieniem szkody wynosiła 10.400 zł. Wartość pojazdu uszkodzonego wynosiła natomiast 4.500 zł. W ramach założeń niezbędnych do wykonania kalkulacji uwzględniono m.in. przebieg pojazdu wynoszący 113.121 km oraz korektę dodatnią za wyposażenie pojazdu w kwocie 187 zł. /odpis pisma- k. 9; wycena- k. 10-21/

Na podstawie umowy cesji zawartej w dniu 15 lipca 2015 r. S. O. przeniósł wierzytelność o wypłacenie odszkodowania na (...) sp. z o.o. w B.. Zgodnie z treścią § 1 ust. 2 umowy przenoszona wierzytelność obejmowała różnicę pomiędzy pełnym odszkodowaniem, a kwotą bezsporną otrzymaną od ubezpieczyciela przez cedenta w kwocie 5.200 zł.

Powodowa spółka w dniu 23 lipca 2015 r. poinformowała o przelewie wierzytelności (...) S.A., a w dniu 5 lutego 2016 r. - pozwanego. /umowy- k. 22; wydruki korespondencji elektronicznej- k. 24-26/

Powodowa spółka zleciła wykonanie prywatnej ekspertyzy na okoliczność określenia wartości pojazdu oraz wartości pozostałości. Zgodnie z treścią ekspertyzy, wartość rynkowa pojazdu wynosi 12.500 zł brutto, a wartość pozostałości – 3.800 zł brutto. W ramach założeń niezbędnych do wykonania kalkulacji uwzględniono m.in. przebieg pojazdu wynoszący 113.121 km oraz korektę dodatnią za przebieg (1.179 zł) i wyposażenie pojazdu (187 zł). Koszt sporządzenia opinii wynosił 220 zł brutto (178, 86 zł netto). /odpis opinii- k. 27-44; odpis faktury- k. 45/

Zgodnie z danymi ujawnionymi w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (funkcja Historii Pojazdu (...)), stan licznika pojazdu na dzień 25 listopada 2014 r. wynosił 321.888 zł, a na dzień 25 listopada 2015 r. – 124.200 km. /wydruk z portalu- k. 96-98/

Wartość pojazdu przed zaistnieniem szkody wynosiła 8.500 zł. Wartość ta uwzględnia korekty z tytułu m.in. pierwszej rejestracji, ponadnormatywnego przebiegu wynoszącego 321.888 km w dniu 25 listopada 2014 r. oraz wyposażenia dodatkowego w postaci tarczy kół aluminiowych. Wyposażenie pojazdu wykorzystywanego jako taksówka nie jest integralnie związane z samochodem oraz może zostać zdemontowane i przełożone do kolejnego pojazdu. Tego rodzaju wyposażenie nie wpływa dodatnio na wartość rynkową pojazdu, gdyż przeciętny nabywca nie jest nim zainteresowany. Wyposażenie to wręcz obniża wartość pojazdu, co znajduje wyraz w zalecanej dodatkowej korekcie z tytułu charakteru użytkowania pojazdu.

Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym w dacie powstania szkody wynosiła 2.500 zł.

Wysokość przeciętnych, ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu wynosiła według cen z dnia zaistnienia szkody 21.478, 79 zł. /opinia biegłego ds. wyceny pojazdów- k. 114-133, 159-166/

Sąd pominął uzupełniającą opinię biegłego, w której – na żądanie strony powodowej – przedstawił alternatywną wycenę pojazdu z uwzględnieniem przebiegu niższego (113.121 km) zaznaczając, że stan licznika przedstawiający ten przebieg nie jest udokumentowany (k. 100). Biegły podkreślił, że możliwość sprawdzenia historii pojazdu za pośrednictwem strony rządowej powstała w celu walki z procederem cofania liczników. Strona powodowa nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów celem wykazania, że stan licznika ujawniony w (...) na dzień 25 listopada 2014 r. był nieprawidłowy lub wpisany omyłkowo. Przeciwnie, ponadnormatywny przebieg pojazdu (wyprodukowanego w 2005 r.) koresponduje z wykorzystywaniem go jako taksówki osobowej. Wątpliwości Sądu nie budzi przy tym treść opinii w zakresie pozostałych korekt zastosowanych przez biegłego, w szczególności odmowy uwzględnienia korekty dodatniej z tytułu wyposażenia pojazdu jako taksówki. Biegły przekonująco wyjaśnił i uzasadnił, że tego rodzaju wyposażenie nie zwiększa, a wręcz zmniejsza wartość pojazdu, gdyż jest całkowicie zbędne dla przeciętnego nabywcy.

Dalsze zarzuty strony powodowej dotyczące opinii biegłego stanowią w istocie powtórzenie analizowanych już zastrzeżeń oraz polemikę z przekonującym uzasadnieniem opinii, wobec czego Sąd postanowieniem z dnia 28 września 2017 r. oddalił wniosek strony o ponowne jej uzupełnienie. Należy podkreślić, że strona powodowa jako przedsiębiorca przed nabyciem wierzytelności, czy choćby przed wytoczeniem powództwa nie zweryfikowała informacji nt. pojazdu zamieszczonych w dostępnej powszechnie bazie danych (...), nie uczynił tego również rzeczoznawca wykonujący ekspertyzę na zlecenie spółki. Obecnie trudno zatem oczekiwać od biegłego, że przyjmie jako wiążący przebieg pojazdu, który nie został udokumentowany, ani zweryfikowany nawet na etapie likwidacji szkody, ani po dokonaniu przelewu wierzytelności na rzecz powódki.

Sąd zważył:

Powództwo okazało się uzasadnione jedynie w części.

Legitymacja procesowa bierna pozwanego nie jest kwestionowana. Zatem jedynie dla uporządkowania toku wyводу wskazać należy, że zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 3 i art. 123 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2060), przedmiotem działalności (...) jest m.in. organizowanie likwidacji szkód lub bezpośrednia likwidacja szkód spowodowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez posiadaczy pojazdów mechanicznych zarejestrowanych za granicą posiadających ważne dokumenty ubezpieczeniowe wystawione przez zagraniczne biura narodowe. Biuro odpowiada za szkody będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe są sygnatariuszami Porozumienia Wielostronnego lub powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe podpisały z Biurem umowy o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych i zaspokajaniu roszczeń, pod warunkiem istnienia ważnej Zielonej Karty wystawionej przez zagraniczne biuro narodowe.

Stosownie do dyspozycji art. 127 ustawy, likwidacja szkód w przypadkach, o których mowa w art. 123, następuje na zasadach określonych w art. 14 ust. 1-3 oraz przepisach rozdziału 2, chyba że umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska stanowi inaczej. W konsekwencji, pozwany na podstawie art. 34 ust. 1 i art. 35 w zw. z art. 127 ustawy jest legitymowany biernie w procesie o naprawienie szkody majątkowej wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu zarejestrowanego za granicą.

Ważność i skuteczność umowy cesji wierzytelności o naprawienie szkody na powodową spółkę nie była przedmiotem sporu, nie budziła także wątpliwości Sądu. Strona powodowa wykazała również, że pozwany został poinformowany o dokonaniu cesji.

W odniesieniu do komunikacyjnych szkód majątkowych w praktyce ubezpieczeniowej i sądowej funkcjonuje pojęcie indemnizacji szkody jako całkowitej lub częściowej.

Na gruncie umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wszystkie następstwa zdarzenia szkodzącego, a jej zakres jest determinowany przede wszystkim zakresem odpowiedzialności bezpośredniego sprawcy szkody. Powszechnie obowiązujące prawo nie definiuje pojęcia szkody całkowitej. Termin ten wywodzi się z praktyki ubezpieczeniowej powstałej w toku likwidacji szkód zarówno z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jak i ubezpieczenia autocasco. Jak wskazano w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 lutego 1992 r. (sygn. akt I ACr 30/92, OSA 1993, nr 5, poz. 32), szkoda częściowa ma miejsce wówczas, gdy uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy, a koszt naprawy nie przekracza wartości w dniu ustalenia przez zakład ubezpieczeń tego odszkodowania. Natomiast szkoda całkowita występuje wówczas, gdy pojazd uległ zniszczeniu w takim stopniu, że nie nadaje się do naprawy, albo gdy koszty naprawy przekroczyłyby wartość pojazdu w dniu likwidacji szkody.

W kontekście treści art. 127 ustawy, powyższe uwagi należy odnosić analogicznie do likwidacji szkody przez (...).

W niniejszej sprawie szkoda podlegająca indemnizacji ma charakter całkowity, co nie jest przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Różnica stanowisk dotyczy wyceny wartości pojazdu przed zaistnieniem szkody oraz pozostałości (wraku) pojazdu, co determinuje zakres obowiązku wyrównania szkody przez pozwanego. Jak ustalono w oparciu o niebudzącą wątpliwości pod kątem formalnym, metodologicznym i merytorycznym, wartość pojazdu przed zaistnieniem szkody wynosiła 8.500 zł brutto, zaś wartość pozostałości – 2.500 zł brutto. Różnica tych wartości wyrażająca się kwotą 6.000 zł jest jednocześnie wysokością należnego odszkodowania. Ponieważ w toku likwidacji szkody przez ubezpieczyciela wyznaczonego przez (...) na rzecz cedenta wierzytelności wypłacono już kwotę 5.200 zł, kwota świadczenia należnego stronie powodowej jako cesjonariuszowi wierzytelności wynosi 800 zł.

W okolicznościach tej sprawy Sąd nie znalazł podstaw do przyznania na rzecz strony powodowej kosztów ekspertyzy prywatnej jako wydatku pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym z zaistnieniem i procesem likwidacji szkody, choć co do zasady tego rodzaju wydatek może podlegać indemnizacji (por. uchwała SN z dnia 18 maja 2004 r., III CZP 24/04, OSNC z 2005 r., nr 7-8, poz. 117; wyroki Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 31 stycznia 2008 r., III Ca 1315/07, z dnia 27 marca 2008 r., III Ca 77/08 i z dnia 3 grudnia 2008 r., III Ca 1119/08, dostępne za pośrednictwem portalu Rzecznika Ubezpieczonych, obecnie Rzecznika (...); M. P., Indemnizacja kosztów sporządzenia opinii prywatnej w sprawach wynikłych ze zdarzeń drogowych, I. z 2015 r., z. 2, s. 68 i n.). Sąd miał na uwadze, że ekspertyza prywatna – stanowiąca podstawę określenia kwoty dochodzonego roszczenia – została opracowana bez należytej weryfikacji szeregu istotnych elementów wyceny, zwłaszcza rzeczywistego przebiegu pojazdu, co skutkowało przyjęciem nieuzasadnionej dodatniej korekty z tego tytułu, jak również nieuzasadnionej korekty z tytułu dodatkowego wyposażenia pojazdu. Stąd też nie sposób uznać, że skorzystanie z ekspertyzy prywatnej było w tej sprawie celowe, stało się bowiem podstawą wytoczenia bezzasadnego w przeważającej części powództwa.

Powództwo podlegało zatem uwzględnieniu jedynie w zakresie kwoty 800 zł. O odsetkach ustawowych i odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 455 i art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1, art. 125 ust. 1 i art. 127 powołanej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Sąd uznał, że wobec faktu, iż w dniu 7 lipca 2015 r. (...) S.A. likwidujący szkodę w imieniu pozwanego wypłacił kwotę 5.200 zł tytułem bezspornej części świadczenia, to dalej idące roszczenia należało kierować przeciwko pozwanemu. Wymagalność tych roszczeń powstała zatem z dniem, w którym zakończono postępowanie likwidacyjne, a więc pozwany pozostawał w opóźnieniu z wypłatą dalszej części odszkodowania najwcześniej od dnia 8 lipca 2015 r.

Sąd z urzędu uwzględnił obowiązującą w dacie zamknięcia rozprawy zmianę stanu prawnego w zakresie prawa materialnego wynikającą z art. 2 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), która nadała art. 481 § 2 k.c. od dnia 1 stycznia 2016 r. następujące brzmienie: „Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże, gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. Przepis

ten określa zatem nową kategorię odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych według innej stopy niż inne odsetki ustawowe (art. 359 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 56 ustawy nowelizującej, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Z tej przyczyny rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych (w tej sprawie służących wynagrodzeniu opóźnienia dłużnika) wymagało rozróżnienia okresów naliczania odsetek według innych stóp przed i po dniu 1 stycznia 2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 180), dokonując ich stosunkowego rozdzielania. Roszczenie powodowej spółki uwzględniono jedynie w 21,75%. Koszty procesu po stronie powódki wynosiły 2.401 zł obejmowały opłatę od pozwu – 184 zł, koszty zastępstwa procesowego – 1.217 zł (brak dowodu uiszczenia opłaty skarbowej) oraz wykorzystaną zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 1.000 zł. Pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 1.624, 16 zł obejmujące koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.217 zł oraz zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego wykorzystaną w części, tj. co do kwoty 407, 16 zł. Łącznie koszty procesu wynosiły w tej sprawie 4.025, 16 zł. Pozwany powinien ponieść jedynie 21,75% tych kosztów, tj. 875, 47 zł, natomiast poniósł je w kwocie 1.624, 16 zł. W konsekwencji koszty procesu należne pozwanemu obejmują różnicę wymienionych kwot i wynoszą 748, 69 zł.

Powództwo podlegało zatem oddaleniu w pozostałej części w zakresie roszczenia głównego oraz odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie.

Na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 w zw. z art. 80 ust. 1 i 2 u.k.s.c. Sąd nakazał zwrócić na rzecz pozwanego kwotę 592, 84 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.